

וּכְתִיב (הוֹשֵׁעַ ד, ג) עַל כֵּן תֵּאבֵל הָאָרֶץ וְאִמְלַל כָּל יוֹשֵׁב בָּהּ בַּחַיִּת הַשְּׂדֵה וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם וְגַם דְּגֵי הַיָּם יֵאָסְפוּ	קידושין ג:א
וְאִילוּ בְּדוֹר הַמַּבּוּל לֹא נִגְזְרָה גְזִירָה עַל דְּגִים שְׁבִים שְׁנֵאמַר (בְּרֵאשִׁית ז, כב) מִכֹּל אֲשֶׁר בַּחֲרֵבָה מֵתוּ וְלֹא דְגִים שְׁבִים	קידושין ג:א
וְאִילוּ הֵכָא אִפִּילוּ דְגִים שְׁבִים וְאִימָא עַד דְּעֵבִיד לְכוּלְהוּ לֹא סִלְקָא דַּעְתָּךְ דְּכִתִּיב (יִרְמִיָּהוּ כג, י) כִּי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֲבָלָה הָאָרֶץ וְאִימָא אֱלֹהִים לַחֲדוּד וְהֵנֵךְ לַחֲדוּדֵיהוֹן	קידושין ג:א
וְקוֹנָה אַתְּ עֲצֵמָה בְּגִט וּבְמִיתַת הַבַּעַל:בְּשֵׁלְמָא גִּט דְּכִתִּיב (דְּבָרִים כד, א) וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתוֹת אֲלֵא מִיתַת הַבַּעַל מִנְלֵן סִבְרָא הוּא הוּא אִסְרָה וְהוּא שְׂרֵתָה	קידושין ג:ב
וְהִיבְמָה נִקְנִית בְּבִיאַה כו':בְּבִיאַה מִנְלֵן אִמַר קְרָא (דְּבָרִים כה, ה) יִבְמָה יִבָּא עֲלֶיהָ וְלִקְחָהּ לֹו לְאִשָּׁה וְאִימָא לְכוּלָּהּ מִלִּתָּא כְּאִשָּׁה לֹא סִלְקָא דַּעְתָּךְ דְּתִנִּיא יִכּוֹל יְהוּ כִסְף וְשֵׁטֶר גּוֹמְרִים בַּהּ כְּדֹרֶךְ שֶׁהִבִּיאַה גּוֹמְרַת בַּהּ תִּלְמוּד לּוֹמַר (דְּבָרִים כה, ה) וְיִבְמָה בִּיאַה גּוֹמְרַת בַּהּ וְאִין כִּסְף וְשֵׁטֶר גּוֹמְרִים בַּהּ	קידושין ד:א
בַּחֲלִיצָה:מִנְלֵן דְּכִתִּיב (דְּבָרִים כה, י) וְנִקְרָא שְׁמוּ בִּישְׂרָאֵל בֵּית חֲלוּץ הַנֶּעֱלָ כִּיּוֹן שְׁחֲלֹץ בַּהּ נֶעֱלָ הוֹתֵרָה לְכָל יִשְׂרָאֵל	קידושין ד:א
אִמַר רַב אֲשִׁי הָאֵא נְמִי אוֹסְרָה מִתִּירָה יְבָם אוֹסְרָה יְבָם שְׂרִי לָהּ וְתִהְיֵא אֲשֶׁת אִישׁ יוֹצֵאָה בַּחֲלִיצָה מִקְ"ן וְמָה יְבָמָה שְׂאִינָה יוֹצֵאָה בְּגִט יוֹצֵאָה בַּחֲלִיצָה זֹו שְׂיוֹצֵאָה בְּגִט אִינּוּ דִין שְׂיוֹצֵאָה בַּחֲלִיצָה אִמַר קְרָא (דְּבָרִים כד, א) סֵפֶר כְּרִיתוֹת סֵפֶר כּוֹרֵתָה וְאִין דְּבַר אַחַר כּוֹרֵתָה	קידושין ד:א
וְהָאֵ יוֹה"כ דְּכִתִּיב (וִיקְרָא טז, ח) גּוֹרֵל וְחוֹקָה וְתִנִּיא (וִיקְרָא טז, ט) וְעִשְׂהוּ חֲטָאֵת הַגּוֹרֵל עוֹשֶׂה חֲטָאֵת וְאִין הַשֵּׁם עוֹשֶׂה חֲטָאֵת שִׁיכּוֹל וְהֵלֵא דִין הוּא וְמָה בְּמִקּוֹם שְׁלֵא קִידֵשׁ הַגּוֹרֵל קִידֵשׁ הַשֵּׁם מִקּוֹם שְׂקִידֵשׁ הַגּוֹרֵל אִינּוּ דִין שְׂיִקְדֵשׁ הַשֵּׁם ת"ל וְעִשְׂהוּ חֲטָאֵת הַגּוֹרֵל עוֹשֶׂה חֲטָאֵת וְאִין הַשֵּׁם עוֹשֶׂה חֲטָאֵת	קידושין ד:א
וְטַעֲמָא דְּמַעֲטִיָּה קְרָא הָאֵ לֹא הֵכִי דְרִשִׁינן קַל וְחוֹמֵר אַע"ג דְּכִתִּיב בִּיהַּ חוֹקָה אִמַר קְרָא (דְּבָרִים כד, א) לָהּ לָהּ וְלֹא לִיבְמָה	קידושין ד:א
וְאִימָא לָהּ לְשִׁמָּה תִרִי לָהּ כְּתִיבִי וְאִכְתִּי מִיבְעִי לִיהַּ חַד לָהּ לְשִׁמָּה וְאִידֶךְ לָהּ וְלֹא לָהּ וְלַחֲבִירָתָה אֲלֵא אִמַר קְרָא (דְּבָרִים כה, ט) נֶעֱלָ נֶעֱלָ אִין מִיִּדִי אַחֲרִינָא לֹא וְהָאֵי נֶעֱלָ לְהֵכִי הוּא דַּאֲתָא הָאֵי מִיבְעִי לִיהַּ לְכַדְתִּנִּיא נֶעֱלָו אִין לִי אֲלֵא נֶעֱלָו נֶעֱלָו שַׁל כָּל אָדָם מִנָּא לִיהַּ ת"ל נֶעֱלָ נֶעֱלָ רִיבָה	קידושין ד:א
בְּדַ עֵבִרִי נִקְנָה בְּכִסֶּף מִנְלֵן אִמַר קְרָא (וִיקְרָא כה, נא) מִכִּסֶּף מִקְנָתוֹ מִלְּמַד שְׁנִקְנָה בְּכִסֶּף	קידושין ד:ב
אִשְׁכַּחן עֵבֶד עֵבִרִי הַנִּמְכָר לְעוֹבֵד כּוֹכְבִים הוּאִיל וְכָל קִנְיָנוּ בְּכִסֶּף נִמְכָר לְיִשְׂרָאֵל מִנְלֵן אִמַר קְרָא (שְׁמוֹת כא, ח) וְהַפְּדָה מִלְּמַד שְׁמַגְרַעַת פְּדִינָה וְיוֹצֵאָה	קידושין ד:ב
אִמַר רַב טְבִיּוּמִי מִשְׁמִיָּה דְּאִבִּי דְּכוּלִי עֲלֵמָא יִלְיָף שְׂכִיר שְׂכִיר וְהֵכָא בְּהָאֵי קְרָא קְמִיפְלָגִי מֵאֵי טַעֲמָא דְּתַנָּא קְמָא דְּאִמַר מוֹכֵר עֲצֵמוּ נִמְכָר לְשֵׁשׁ וְיִתֵּר עַל שֵׁשׁ מִיעֵט רַחֲמָנָא גְבִי מְכָרוּהוּ בֵּית דִין: (דְּבָרִים טו, יב) וְעַבְדָּךְ שֵׁשׁ שְׁנַיִם זֶה וְלֹא מוֹכֵר עֲצֵמוּ	קידושין ד:ב
דְּתַנָּא קְמָא דְּאִמַר מוֹכֵר עֲצֵמוּ אִינּוּ נִרְצַע מִדְּמִיעֵט רַחֲמָנָא גְבִי מְכָרוּהוּ ב"ד: (שְׁמוֹת כא, ו) וְרִצַּע אֲדִנְיוּ אֵת אֲזַנּוּ בְּמַרְצַע אֲזַנּוּ שְׁלוֹ וְלֹא אֲזַנּוּ שְׁל מוֹכֵר עֲצֵמוּ	קידושין ד:ב
מ"ט דְּתַנָּא קְמָא דְּאִמַר מוֹכֵר עֲצֵמוּ אִין מַעֲנִיקִין לֹו מִיעֵט רַחֲמָנָא גְבִי מְכָרוּהוּ ב"ד: (דְּבָרִים טו, יד) הַעֲנֵק תַּעֲנִיק לֹו לֹו וְלֹא לְמוֹכֵר עֲצֵמוּ וְאִידֶךְ הוּא מִיבְעִי לִיהַּ לֹו וְלֹא לְיֹוֹרְשֵׁיו	קידושין ט:א
א"ר נִתְּן מִנִּין לְנוֹשָׁה בַּחֲבֵרוּ מִנָּה וְחֲבֵרוּ בַּחֲבֵרוּ מִנִּין שְׁמוֹצִיאִין מִזֶּה וְנוֹתְנִין לְזֶה ת"ל (בְּמִדְבָר ה, ז) וְנִתְּן לְאִשְׁרָא שֵׁם לֹו	קידושין ט:א
מ"ט דְּת"ק דְּאִמַר מוֹכֵר עֲצֵמוּ אִין רַבּוּ מוֹסֵר לֹו שְׁפַחָה כְּנַעֲנִית מִיעֵט רַחֲמָנָא גְבִי מְכָרוּהוּ ב"ד: (שְׁמוֹת כא, ד) אִם אֲדוּנִי יִתֵּן לֹו אִשָּׁה לֹו וְלֹא לְמוֹכֵר עֲצֵמוּ וְאִידֶךְ לֹו בַּעַל כְּרַחוּ וְאִידֶךְ מְכִי מִשְׁנָה שְׂכִיר נִפְקָא	קידושין ט:א
דְּתַנִּיא (דְּבָרִים טו, יח) כִּי מִשְׁנָה שְׂכִיר עַבְדָּךְ שְׂכִיר אִינּוּ עוֹבֵד אֲלֵא בְיוֹם עֵבֶד עֵבִרִי עוֹבֵד בֵּין בְּיוֹם וּבֵין בְּלִילָה	קידושין ט:א
וְכִי תַעֲלֶה עַל דַּעְתָּךְ שְׁעַבְד עֵבִרִי עוֹבֵד בֵּין בְּיוֹם וּבֵין בְּלִילָה וְהֵלֵא כְּבֵר נִאִמַר (דְּבָרִים טו, טז) כִּי טוֹב לֹו עִמָּךְ עִמָּךְ בְּמֵאֵל עִמָּךְ בְּמִשְׁתָּהּ	קידושין ט:א
דְּתַנִּיא (וִיקְרָא כה, מא) וְשֵׁב אֵל מִשְׁפַּחְתּוֹ אִמַר ר"א בֵּן יַעֲקֹב בְּמָה הַכְּתוּב מְדַבֵּר אִי בְּמוֹכֵר עֲצֵמוּ הִרִי כְּבֵר אִי בְּנִרְצַע הִרִי כְּבֵר אִמּוֹר הָאֵ אִין הַכְּתוּב מְדַבֵּר אֲלֵא בְּמְכָרוּהוּ ב"ד שְׁתִּים וְשֵׁלֶשׁ שְׁנַיִם לִפְנֵי הַיּוֹבֵל שְׁהִיבֵל מוֹצִיאֹו	קידושין ט:א
אִמַר מַר אִי בְּנִרְצַע הִרִי כְּבֵר אִמּוֹר מֵאֵי הִיא דְּתַנִּיא (וִיקְרָא כה, י) וְשִׁבְתֶּם אִישׁ אֵל אַחֲזוֹתוֹ וְאִישׁ אֵל מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּמָה הַכְּתוּב מְדַבֵּר אִי בְּמוֹכֵר עֲצֵמוּ הִרִי כְּבֵר אִמּוֹר אִי בְּמְכָרוּהוּ ב"ד הִרִי כְּבֵר אִמּוֹר הָאֵ אִין הַכְּתוּב מְדַבֵּר אֲלֵא בְּנִרְצַע שְׁתִּים וְשֵׁלֶשׁ שְׁנַיִם לִפְנֵי הַיּוֹבֵל שְׁהִיבֵל מוֹצִיאֹו	קידושין ט:א
(וִיקְרָא כה, נד) וְאִם לֹא יִגָּאֵל בְּאֵלָה רַבִּי אֹמַר בְּאֵלָה הוּא נִגָּאֵל וְאִין נִגָּאֵל בְּשֵׁשׁ שִׁיכּוֹל וְהֵלֵא דִין הוּא וְמָה מִי שְׂאִינּוּ נִגָּאֵל בְּאֵלָה נִגָּאֵל בְּשֵׁשׁ זֶה שְׁנִגָּאֵל בְּאֵלָה אִינּוּ דִין שְׁנִגָּאֵל בְּשֵׁשׁ ת"ל בְּאֵלָה בְּאֵלָה הוּא נִגָּאֵל וְאִין נִגָּאֵל בְּשֵׁשׁ	קידושין ט:ב
אִמַר רַב נַחֲמָן בְּרִי יִצְחָק לְעוֹלָם יִלְיָף שְׂכִיר שְׂכִיר וְשְׂאִנִי הֵכָא דְּאִמַר קְרָא (וִיקְרָא כה, מח) יִגָּאֵלְנוּ לְזֶה וְלֹא לְאַחַר	קידושין ט:ב
אֲלֵא בְּהָאֵי קְרָא קְמִיפְלָגִי (וִיקְרָא כה, מט) אוֹ דוֹדוֹ אוֹ בֵּן דּוֹדוֹ יִגָּאֵלְנוּ זֶה גְּאוּלַת קְרוֹבִים (וִיקְרָא כה, מט) אוֹ הַשִּׁיגָה יְדוֹ זֶה גְּאוּלַת עֲצֵמוּ וְנִגָּאֵל זֹו גְּאוּלַת אַחֲרִים ר' יוֹסִי הַגְּלִילִי סִבֵּר מִקְרָא נִדְרֵשׁ לִפְנֵינוּ שְׂדֵי גְּאוּלַת קְרוֹבִים אִגְּאוּלַת עֲצֵמוּ מָה גְּאוּלַת עֲצֵמוּ לְשַׁחְרוּר אִף גְּאוּלַת קְרוֹבִים לְשַׁחְרוּר ור"ע סִבֵּר מִקְרָא נִדְרֵשׁ לְאַחֲרִיו שְׂדֵי גְּאוּלַת אַחֲרִים אִגְּאוּלַת עֲצֵמוּ מָה גְּאוּלַת עֲצֵמוּ לְשַׁחְרוּר אִף גְּאוּלַת אַחֲרִים לְשַׁחְרוּר	קידושין ט:ב
אִמַר רַב אַחָא בְּרִי יַעֲקֹב אִמַר קְרָא (שְׁמוֹת כא, ז) לֹא תִצַּא כְּצֵאת הָעֵבֵדִים אֲבָל נִקְנִית הִיא כְּקִנְיָן עֵבֵדִים	קידושין ט:א
וּמֵאֵי נִיהוּ חֲזַקָה אִמַר קְרָא (וִיקְרָא כה, מו) וְהַתְּנַחֲלַתְּם אוֹתָם לְבָנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם אוֹתָם בְּחֻזְקָה וְלֹא אַחַר בְּחֻזְקָה וְאִימָא אוֹתָם בְּשֵׁטֶר וְלֹא אַחַר בְּשֵׁטֶר	קידושין ט:א
'וְקוֹנָה אַתְּ עֲצֵמוּ בְּשֵׁנַיִם:דְּכִתִּיב (שְׁמוֹת כא, ב) שֵׁשׁ שְׁנַיִם יַעֲבֵד וּבְשִׁבְעִיעִית וְגוֹ	קידושין ט:א

קידושין כ:ב	אמר ליה התם הא אהדריה קרא דתני דבי רבי ישמעאל הואיל והלך זה ונעשה כומר לעבודת כוכבים אימא לידחי אבן אחר הנופל תלמוד לומר (ויקרא כה, מח) אחרי נמכר גאולה תהיה לו אחד מאחיו יגאלנו
קידושין כ:ב	אמר רב נחמן בר יצחק תרי קראי כתיבי כתיב (ויקרא כה, נא) אם עוד רבות בשנים וכתוב (ויקרא כה, נב) ואם מעט נשאר בשנים וכי יש שנים מרובות ויש שנים מועטות אלא נתרבה כספו מכסף מקנתו נתמעט כספו כפי שניו
קידושין כ:ב	בעא מיניה רב הונא בר חיננא מרב ששת עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים נגאל לחצאין או אינו נגאל לחצאין גאולתו (ויקרא כה, כו) גאולתו משדה אחוזה גמר מה שדה אחוזה אינו נגאל לחצאין אף האי נמי אינו נגאל לחצאין או דילמא לקולא אמרינן לחומר לא אמרינן
קידושין כא:א	ת"ש בכל גאולה תתנו לרבות בתים ועבד עברי מאי לאו בתי ערי חומה ועבד עברי הנמכר לישראל לא עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים בהדיא כתיב ביה (ויקרא כה, מט) או דודו או בן דודו יגאלנו
קידושין כא:ב	ת"ש מה ת"ל (ויקרא כה, מח) יגאלנו יגאלנו ג' פעמים לרבות כל הגאולות שנגאלות כסדר הזה מאי לאו בתי ערי חומה ועבד עברי הנמכר לישראל לא בתי חצרים ושדה אחוזה בתי חצרים בהדיא כתיב בהו (ויקרא כה, לא) על שדה הארץ יחשב והנרצע נקנה ברציעה: דכתיב (שמות כא, ו) ורצע אדוניו את אזנו במרצע וגו
קידושין כא:ב	אמר מר המרצע להביא מרצע הגדול מאי משמע כדאמר רבא (בראשית לב, לג) הירך המיומנת שבירך ה"נ המרצע מיוחד שבמרצעין
קידושין כא:ב	ויעשה בעל מום אמר רבה בר רב שילא אמר קרא (ויקרא כה, מא) ושב אל משפחתו למוחזק שבמשפחתו
קידושין כא:ב	יעשה בעל מום אמר רבה בר רב שילא אמר קרא (ויקרא כה, מא) ושב אל משפחתו למוחזק שבמשפחתו
קידושין כא:ב	וא"ת אין רבו מוסר לו שפחה כנענית תיפוק לי דבעינא (שמות כא, ה) אהבתי את אדוני את אשתי ואת בני
קידושין כב:א	ת"ר וראית בשביה בשעת שביה אשת ואפילו אשת איש יפת תואר לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע מוטב שיאכלו ישראל בשר תמותות שחוטות ואל יאכלו בשר תמותות נבילות (דברים כא, יא) וחשקת אע"פ שאינה נאה בה ולא בה ובחברתה
קידושין כב:א	ולקחת ליקוחין יש לך בה לך לאשה שלא יקח שתי נשים אחת לו ואחת לאביו אחת לו ואחת לבנו (דברים כא, יב) והבאתה מלמד שלא ילחצנה במלחמה
קידושין כב:א	ת"ר (שמות כא, ה) אם אמר יאמר עד שיאמר וישנה אמר בתחילת שש ולא אמר בסוף שש אינו נרצע שנאמר (שמות כא, ה) לא אצא חפשי עד שיאמר בשעת יציאה אמר בסוף שש ולא אמר בתחילת שש אינו נרצע שנאמר אם אמר יאמר העבד עד שיאמר כשהוא עבד
קידושין כב:א	אמר מר אמר בתחילת שש ולא אמר בסוף שש אינו נרצע שנאמר לא אצא חפשי מאי איריא מלא אצא חפשי תיפוק ליה דבעינן (שמות כא, ה) אהבתי את אדוני את אשתי ואת בני וליכא ותו אמר בסוף שש ולא אמר בתחילת שש אינו נרצע שנאמר העבד אטו סוף שש לאו עבד הוא
קידושין כב:א	ת"ר לו אשה ובנים ולרבו אין אשה ובנים אינו נרצע שנאמר (דברים טו, טז) כי אהבך ואת ביתך
קידושין כב:א	לרבו אשה ובנים ולו אין אשה ובנים אינו נרצע שנאמר אהבתי את אדוני את אשתי ואת בני
קידושין כב:א	הוא אוהב את רבו ורבו אינו אוהבו אינו נרצע שנאמר (דברים טו, טז) כי טוב לו עמך
קידושין כב:א	רבו אוהבו והוא אינו אוהב את רבו אינו נרצע שנאמר כי אהבך
קידושין כב:א	הוא חולה ורבו אינו חולה אינו נרצע שנאמר כי טוב לו עמך
קידושין כב:א	רבו חולה והוא אינו חולה אינו נרצע שנאמר עמך
קידושין כב:א	ת"ר כי טוב לו עמך עמך במאכל עמך במשתה שלא תהא אתה אוכל פת נקיה והוא אוכל פת קיבר אתה שותה יין וישן והוא שותה יין חדש אתה ישן על גבי מוכין והוא ישן על גבי תבן מכאן אמרו כל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו
קידושין כב:א	ת"ר (ויקרא כה, מא) ויצא מעמך הוא ובניו עמו א"ר שמעון אם הוא נמכר בניו ובנותיו מי נמכרים מכאן שרבו חייב במזונות בניו
קידושין כב:א	כיוצא בדבר אתה אומר אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו א"ר שמעון אם הוא נמכר אשתו מי נמכרה מכאן שרבו חייב במזונות אשתו
קידושין כב:ב	רבן יוחנן בן זכאי היה דורש את המקרא הזה כמין חומר מה נשתנה און מכל אברים שבגוף אמר הקב"ה און ששמעה קולי על הר סיני בשעה שאמרתי (ויקרא כה, נה) כי לי בני ישראל עבדים ולא עבדים לעבדים והלך זה וקנה אדון לעצמו ירצע
קידושין כב:ב	ור"ש ב"ר היה דורש את המקרא הזה כמין חומר מה נשתנה דלת ומזוזה מכל כלים שבבית אמר הקב"ה דלת ומזוזה שהיו עדים במצרים בשעה שפסחתי על המשקוף ועל שתי המזוזות ואמרתי כי לי בני ישראל עבדים ולא עבדים לעבדים והוצאתים מעבדות לחירות והלך זה וקנה אדון לעצמו ירצע בפניהם
קידושין כב:ב	אי מה שדה אחוזה חוזרת לבעלים ביובל אף עבד כנעני חוזר לבעלים ביובל תלמוד לומר (ויקרא כה, מו) לעולם בהם תעבודו
קידושין כד:ב	שן דחלב כתב רחמנא עין ואי כתב רחמנא עין ה"א מה עין שנברא עמו אף כל שנברא עמו אבל שן לא צריכא ואימא (שמות כא, ז) כי יכה כלל שן ועין פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט שן ועין אין מידי אחרינא לא (שמות כא, כו) לחפשי ישלחנו חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש מום שבגלוי ואינן חוזרים אף כל מומין שבגלוי ואינן חוזרין אי מה הפרט מפורש מומין שבגלוי ובטל ממלאכתו ואינו חוזר אף כל מומין שבגלוי ואינו חוזר ובטל ממלאכתו
קידושין כה:א	אמר עולא הכל מודים בלשון לענין טומאה דגלוי הוא אצל השרץ מ"ט (ויקרא טו, ה) אשר יגע בו אמר רחמנא והאי נמי בר נגיעה הוא לענין טבילה כטמון דמי מ"ט (ויקרא טו, יג) ורחץ בשרו במים אמר רחמנא מה בשרו מאבראי אף כל מאבראי

נכסים שיש להם אחריות נקנין בכסף ובשטר ובחזקה שאין להם אחריות אין נקנין אלא במשיכה נכסים שאין להם אחריות נקנין עם נכסים שיש להם אחריות בכסף ובשטר ובחזקה וזוקקין את הנכסים שיש להם אחריות לישיבע עליהן: גמ' בכסף מנלן אמר חזקיה אמר קרא (ירמיהו לב, מד) שדות בכסף יקנו	קידושין כ:א
ואימא עד דאיכא שטר דכתיב (ירמיהו לב, מד) וכתוב בספר וחתום אי כתיב יקנו לבסוף כדקאמרת השתא דכתיב יקנו מעיקרא כסף קני שטר ראיא בעלמא הוא אמר רב לא שנו אלא במקום שאין כותבין את השטר אבל במקום שכותבין את השטר לא קנה מנלן אילימא משום דכתיב (ירמיהו לב, מד) וכתוב בספר וחתום והעד עדים והאמרת שטר ראיא בעלמא הוא אלא מהכא (ירמיהו לב, יא) ואקח את ספר המקנה אמר שמואל לא שנו אלא בשטר מתנה אבל במכר לא קנה עד שיתן לו דמים	קידושין כ:א
ובחזקה: מנלן אמר חזקיה אמר קרא (ירמיהו מ, ז) ושבו בעריכם אשר תפשתם במה תפשתם בישיבה דבי ר' ישמעאל תנא (דברים יא, לא) וירשתם אותה וישבתם בה במה ירשתם בישיבה	קידושין כ:א
ושאין להם אחריות אין נקנין אלא במשיכה: מנלן דכתיב (ויקרא כה, יד) וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך דבר הנקנה מיד ליד ולר' יוחנן דאמר דבר תורה מעות קונות מאי איכא למימר תנא תקנתא דרבנן קתני	קידושין כ:א
נכסים שאין להם אחריות: מנהני מילי אמר חזקיה דאמר קרא (דברי הימים ב כא, ג) ויתן להם אביהם מתנות וגומר	קידושין כ:א
אמר עולא מנין לגלגול שבועה מן התורה שנאמר (במדבר ה, כב) ואמרה האשה אמן אמן	קידושין כז:ב
והתנן ארוסה ושומרת יבם לא שותות ולא נוטלות כתובה מ"ט (במדבר ה, יט) תחת אישך אמר רחמנא וליכא אלא דקני לה כשהיא ארוסה ונסתרה כשהיא ארוסה וקא משקי לה כשהיא נשואה	קידושין כז:ב
מי בדקי לה מיא (במדבר ה, לא) ונקה האיש מעון אמר רחמנא בזמן שהאיש מנוקה מעון מים בודקים את אשתו אין איש מנוקה מעון אין המים בודקים את אשתו	קידושין כז:ב
אשכחן בודאי ספק מנלן תניא רשב"י אומר נאמרה שבועה בחוץ ונאמרה שבועה בפנים מה שבועה האמורה בפנים עשה בה ספק כודאי אף שבועה האמורה בחוץ עשה בה ספק כודאי	קידושין כח:א
ת"ר כיצד רשות הגבוה בכסף גיזבר שנתן מעות בבהמה אפי' בהמה בסוף העולם קנה ובהדיוט לא קנה עד שימשוך כיצד אמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט האומר שור זה עולה בית זה הקדש אפי' בסוף העולם קנה בהדיוט לא קנה עד שימשוך ויחזיק משכו במנה ולא הספיק לפדותו עד שעמד במאתים נותן מאתים מאי טעמא (ויקרא כז, יט) ונתן הכסף וקם לו משכו במאתים ולא הספיק לפדותו עד שעמד במנה נותן מאתים	קידושין כט:א
מאי טעמא לא יהא כח הדיוט חמור מהקדש פדאו במאתים ולא הספיק למושכו עד שעמד במנה נותן מאתים מאי טעמא (ויקרא כז, יט) ונתן הכסף וקם לו פדאו במנה ולא הספיק למושכו עד שעמד במנה נותן מאתים מאי טעמא ה"נ נימא לא יהא כח הדיוט חמור מהקדש אטו הדיוט לאו במי שפרע קאי	קידושין כט:א
והתניא איש אין לי אלא איש אשה מנין כשהוא אומר (ויקרא יט, ג) איש אמו ואביו תיראו הרי כאן שנים	קידושין כט:א
למולו מנלן דכתיב (בראשית כא, ד) וימל אברהם את יצחק בנו	קידושין כט:א
והיכא דלא מהליה אבוא מיחייבי בי דינא למימהליה דכתיב (בראשית יז, ז) המול לכם כל זכר	קידושין כט:א
והיכא דלא מהליה בי דינא מיחייב איהו למימהל נפשיה דכתיב (בראשית יז, יד) וערל זכר אשר לא ימול את בשר ערלתו ונכרתה	קידושין כט:א
איהי מנלן דלא מיחייבא דכתיב (בראשית כא, ד) כאשר צוה אותו אלהים אותו ולא אותה	קידושין כט:א
אשכחן מיד לדורות מנלן תנא דבי ר' ישמעאל כל מקום שנאמר צו אינו אלא זירוז מיד ולדורות זירוז דכתיב (דברים ג, כח) וצו את יהושע וחזקוהו ואמצוהו מיד ולדורות דכתיב (במדבר טו, כג) מן היום אשר צוה ה' והלאה לדורותיכם	קידושין כט:א
לפדותו: מנלן דכתיב (שמות יג, ב) כל בכור בניך תפדה	קידושין כט:א
והיכא דלא פרקיה אבוא מיחייב איהו למפרקיה דכתיב (במדבר יח, טו) פדה תפדה ואיהי מנלן דלא מיפקדה דכתיב תיפדה תפדה כל שמצווה לפדות את עצמו מצווה לפדות את אחרים	קידושין כט:א
ואיהי מנלן דלא מיחייבא למיפרק נפשה דכתיב תפדה תיפדה כל שאחרים מצווים לפדותו מצווה לפדות את עצמו וכל שאין אחרים מצווים לפדותו אין מצווה לפדות את עצמו ומנין שאין אחרים מצווין לפדותה דאמר קרא (שמות יג, ב) כל בכור בניך תפדה בניך ולא בנותיך	קידושין כט:א
ת"ר לפדות את בנו ולעלות לרגל פודה את בנו ואחר כך עולה לרגל ר' יהודה אומר עולה לרגל ואח"כ פודה את בנו שזו מצוה עוברת וזו מצוה שאינה עוברת בשלמא לר' יהודה כדקאמר טעמא אלא רבנן מאי טעמייהו דאמר קרא (שמות לד, ב) כל בכור בניך תפדה והדר לא יראו פני ריקם	קידושין כט:ב
ללמדו תורה: מנלן דכתיב (דברים יא, יט) ולמדתם אותם את בניכם והיכא דלא אגמריה אבוא מיחייב איהו למיגמר נפשיה דכתיב ולמדתם	קידושין כט:ב
ומנין שאין אחרים מצווין ללמדה דאמר קרא ולמדתם אותם את בניכם ולא בנותיכם	קידושין כט:ב
מתמני סרי עד עשרים וארבעה כתנאי (משלי כב, ו) חנוך לנער על פי דרכו ר' יהודה ורבי נחמיה חד אמר משיתסר ועד עשרים ותרתין וחד אמר מתמני סרי ועד עשרים וארבעה	קידושין לא
אמר רב ספרא משום ר' יהושע בן חנניא מאי דכתיב (דברים ו, ז) ושנתם לבניך אל תקרי ושנתם אלא ושלשתם לעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד	קידושין לא
משלי ז, ד) אמור לחכמה אחותי את וגו' ואומר (משלי ז, ג) קשרם על אצבעותיך כתבם על לוח לבך ואומר (תהלים קכז, ד) כחצים בידי גבור כן בני הנעורים ואומר (תהלים קכ, ד) חצי גבור שנונים ואומר (תהלים מה, ו) חציך שנונים עמים תחתיה יפלו ואומר (תהלים קכז, ה) אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם לא יבושו כי ידברו את אויבים בשער	קידושין לב

<p>ת"ר (דברים יא, יח) ושמתם סם תם נמשלה תורה כסם חיים משל לאדם שהכה את בנו מכה גדולה והניח לו רטיה על מכתו ואמר לו בני כל זמן שהרטיה זו על מכתך אכול מה שהנאתך ושתה מה שהנאתך ורחוץ בין בחמין בין בצונן ואין אתה מתיירא</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>הקב"ה אמר להם לישראל בני בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין ואם אתם עוסקים בתורה אין אתם נמסרים בידו שנאמר (בראשית ד, ז) הלא אם תטיב שאת ואם אין אתם עוסקין בתורה אתם נמסרים בידו שנא' לפתח חטאת רובץ</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>ת"ר קשה יצר הרע שאפילו יוצרו קראו רע שנאמר (בראשית ח, כא) כי יצר לב האדם רע מנעוריו</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>אמר רב יצחק יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום שנאמר (בראשית ו, ה) רק רע כל היום</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>ואמר ר"ש בן לוי יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש המיתו שנאמר (תהלים לו, לב) צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>דבי ר' ישמעאל בני אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש אם אבן הוא נימוח ואם ברזל הוא מתפוצץ שנאמר (ירמיהו כג, כט) הלא כה דברי כאש נאם ה' וכפטיש יפוצץ סלע</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>אם אבן הוא נימוח שנאמר (ישעיהו נה, א) הוי כל צמא לכו למים ואומר (איוב יד, ט) אבנים שחקו מים</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>להשיאו אשה:מנלן דכתיב (ירמיהו כט, ו) קחו נשים והולידו בנים ובנות וקחו לבניכם נשים ואת בנותיכם תנו לאנשים</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>ללמדו אומנות:מנלן אמר חזקיה דאמר קרא (קהלת ט, ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת אם אשה ממש היא כשם שחייב להשיאו אשה כך חייב ללמדו אומנות אם תורה היא כשם שחייב ללמדו תורה כך חייב ללמדו אומנות</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>אמר רב יהודה הכי קאמר כל מצות האב המוטלת על הבן לעשות לאביו אחד אנשים ואחד נשים חייבין תנינא להא דת"ר איש אין לי אלא איש אשה מנין כשהוא אומר תיראו הרי כאן שנים א"כ מה ת"ל איש איש סיפק בידו לעשות אשה אין סיפק בידה לעשות מפני שרשות אחרים עליה</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>מר רב אידי בר אבין אמר רב נתגרשה שניהם שוים ת"ר נאמר (שמות כ, יא) כבד את אביך ואת אמך ונאמר (משלי ג, ט) כבד את ה' מהונך השוה הכתוב כבוד אב ואם לכבוד המקום</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>נאמר (ויקרא יט, ג) איש אמו ואביו תיראו ונאמר (דברים ו, יג) את ה' אלהיך תירא ואותו תעבוד השוה הכתוב מוראת אב ואם למוראת המקום</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>נאמר (שמות כא, יז) מקלל אביו ואמו מות יומת ונאמר (ויקרא כד, טו) איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו השוה הכתוב ברכת אב ואם לברכת המקום</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>אמר ר' יצחק כל העובר עבירה בסתר כאילו דוחק רגלי שכינה שנאמר (ישעיהו סו, א) כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי</p>	<p>קידושין לא:א</p>
<p>אמר רבי יהושע בן לוי אסור לאדם שיהלך ארבע אמות בקומה זקופה שנא' (ישעיהו ו, ג) מלא כל הארץ כבודו</p>	<p>קידושין לא:א</p>
<p>דרש עולא רבה אפיתחא דבי נשיאה מאי דכתיב (תהלים קלח, ד) יודוך ה' כל מלכי ארץ כי שמעו אמרי פיך מאמר פיך לא נאמר אלא אמרי פיך בשעה שאמר הקב"ה (שמות כ, ב) אנכי ולא יהיה לך אמרו אומות העולם לכבוד עצמו הוא דורש כיון שאמר (שמות כ, יא) כבד את אביך ואת אמך חזרו והודו למאמרות הראשונות</p>	<p>קידושין לא:א</p>
<p>רבא אמר מהכא (תהלים קיט, קט) ראש דברך אמת ראש דברך ולא סוף דברך אלא מסוף דברך ניכר שראש דברך אמת</p>	<p>קידושין לא:א</p>
<p>נאמר (שמות כ, יא) כבד את אביך ואת אמך ונאמר (משלי ג, ט) כבד את ה' מהונך מה להלן בחסרון כיס אף כאן בחסרון כיס</p>	<p>קידושין לב:א</p>
<p>א"ר מתנה אמר רב חסדא האב שמחל על כבודו כבודו מחול הרב שמחל על כבודו אין כבודו מחול ורב יוסף אמר אפי' הרב שמחל על כבודו כבודו מחול שנאמר (שמות יג, כא) והשם הולך לפניו יומם</p>	<p>קידושין לב:א</p>
<p>הכא תורה דיליה היא הדר אמר רבא אין תורה דיליה היא דכתיב (תהלים א, ב) ובתורתו יהגה יומם ולילה</p>	<p>קידושין לב:ב</p>
<p>אמר ליה מצינו גדול ממנו ששמש (אברהם גדול ממנו ושמש) אברהם גדול הדור היה וכתוב בו (בראשית יח, ח) והוא עומד עליהם</p>	<p>קידושין לב:ב</p>
<p>איתמר אמר רב אשי אפילו למ"ד נשיא שמחל על כבודו כבודו מחול מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול שנאמר (דברים יז, טו) שום תשים עליך מלך שתהא אימתו עליך</p>	<p>קידושין לב:ב</p>
<p>ת"ר (ויקרא יט, לב) מפני שיבה תקום יכול אפילו מפני זקן אשמאי ת"ל זקן ואין זקן אלא חכם שנאמר (במדבר יא, טז) אספה לי שבעים איש מזקני ישראל</p>	<p>קידושין לב:ב</p>
<p>רבי יוסי הגלילי אומר אין זקן אלא מי שקנה חכמה שנאמר (משלי ח, כב) השם קנני ראשית דרכו</p>	<p>קידושין לב:ב</p>
<p>יכול יעמוד מפניו ממקום רחוק ת"ל תקום והדרת לא אמרתי קימה אלא במקום שיש הידור</p>	<p>קידושין לב:ב</p>
<p>יכול יהדרנו בממון ת"ל תקום והדרת מה קימה שאין בה חסרון כיס אף הידור שאין בו חסרון כיס</p>	<p>קידושין לב:ב</p>
<p>יכול יעמוד מפניו מבית הכסא ומבית המרחץ ת"ל תקום והדרת לא אמרתי קימה אלא במקום שיש הידור</p>	<p>קידושין לב:ב</p>
<p>יכול יעצים עיניו כמי שלא ראהו ת"ל תקום ויראת דבר המסור ללב נאמר בו (ויקרא יט, יד) ויראת מאלהיך</p>	<p>קידושין לב:ב</p>
<p>מנין לזקן שלא יטריח ת"ל זקן ויראת</p>	<p>קידושין לב:ב</p>

<p>תניא איך בשבעה באדר מת משה ובשבעה באדר נולד מנין שבשבעה באדר מת שנאמר (דברים לד, ה) וימת שם משה עבד ה' וכתב (דברים לד, ח) ויבכו בני ישראל את משה בערבות מואב שלשים יום וכתב (יהושע א, א) ויהי אחרי מות משה עבד ה' וכתב (יהושע א, ב) משה עבד ה' ועתה קום עבור וכתב (יהושע א, יא) עברו בקרב המחנה וצו את העם לאמר הכינו לכם צידה כי בעוד שלשת ימים תעברו את הירדן וכתב (יהושע ד, יט) והעם עלו מן הירדן בעשור לחדש הראשון צא מהן שלשים ושלשה ימים למפרע הא למדת שבשבעה באדר מת משה</p>	<p>קידושין לח:א</p>
<p>ומנין שבשבעה באדר נולד משה שנאמר (דברים לא, ב) ויאמר אליהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבא שאין ת"ל היום מה ת"ל היום מלמד שהקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום ומחדש לחדש שנאמר (שמות כג, כו) את מספר ימך אמלא</p>	<p>קידושין לח:א</p>
<p>השמיטת כספים חובת הגוף היא לא נצרכא אלא לכדתניא דתניא רבי אומר (דברים טו, ב) וזה דבר השמיטה שמוט בשתי שמיטות הכתוב מדבר אחת שמיטת קרקע ואחת שמיטת כספים בזמן שאתה משמט קרקע אתה משמט כספים בזמן שאי אתה משמט קרקע אי אתה משמט כספים</p>	<p>קידושין לח:ב</p>
<p>ואימא במקום שאתה משמט קרקע אתה משמט כספים ובמקום שאין אתה משמט קרקע אין אתה משמט כספים ת"ל (דברים טו, ב) כי קרא שמיטה לה' מכל מקום</p>	<p>קידושין לח:ב</p>
<p>שילוח עבדים חובת הגוף היא סד"א הואיל וכתב (ויקרא כה, י) וקראתם דרור בארץ בארץ אין בחוצה לארץ לא תלמוד לומר יובל היא מכל מקום אם כן מה תלמוד לומר בארץ בזמן שהדרור נוהג בארץ נוהג בחוצה לארץ אין דרור נוהג בארץ אינו נוהג בחוצה לארץ</p>	<p>קידושין לח:ב</p>
<p>וכל האומר אין ערלה בח"ל לא יהא לו נין ונכד (מיכה ב, ה) משליך חבל בגורל בקהל השם</p>	<p>קידושין לט:א</p>
<p>תנן הכלאים מדברי סופרים לא קשיא כאן בכלאי הכרם כאן בהרכבת האילן כדשמואל דאמר שמואל (ויקרא יט, יט) את חקתי תשמורו חוקים שחקקתי לך כבר (ויקרא יט, יט) בהמתך לא תרביע כלאים שדך לא תזרע מה בהמתך בהרבעה אף שדך בהרכבה ומה בהמתך נוהג בין בארץ בין בח"ל אף שדך נוהג בין בארץ בין בח"ל</p>	<p>קידושין לט:א</p>
<p>דתניא רבי יעקב אומר אין לך כל מצוה ומצוה שכתובה בתורה שמתן שכרה בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה בכיבוד אב ואם כתיב (דברים ה, טו) למען יאריכון ימך ולמען ייטב לך בשילוח הקן כתיב (דברים כב, ז) למען ייטב לך והארכת ימים הרי שאמר לו אביו עלה לבירה והבא לי גוזלות ועלה לבירה ושלח את האם ונטל את הבנים ובחזירתו נפל ומת היכן טובת ימיו של זה והיכן אריכות ימיו של זה אלא למען ייטב לך לעולם שכולו טוב ולמען יאריכון ימך לעולם שכולו ארוך</p>	<p>קידושין לט:ב</p>
<p>וכל היכא דקביע היזיקא לא סמכינן אניסא דכתיב (שמואל א טז, ב) ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני</p>	<p>קידושין לט:ב</p>
<p>דתנינא כל הבא דבר ערוה לידו וניצל הימנו עושין לו נס (תהלים קג, כ) גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>אלו דברים שאדם עושה אותן ואוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא אלו הן כיבוד אב ואם וגמילות חסדים והבאת שלום שבין אדם לחבירו ותלמוד תורה כנגד כולם בכיבוד אב ואם כתיב (דברים ה, טו) למען יאריכון ימך ולמען ייטב לך בגמילות חסדים כתיב (משלי כא, כא) ורדף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>בתלמוד תורה כתיב (דברים ל, כ) כי הוא חייך ואורך ימך</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>בשילוח הקן נמי כתיב (דברים כב, ז) למען ייטב לך והארכת ימים</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>אמר רבא רב אידי אסברא לי (ישעיהו ג, י) אמרו צדיק כי טוב וכי פרי מעלליהם יאכלו וכי יש צדיק טוב ויש צדיק שאינו טוב וכי יש צדיק טוב ויש צדיק שאינו טוב אלא טוב לשמים ולבריות זהו צדיק טוב טוב לשמים ורע לבריות זהו צדיק שאינו טוב כיוצא בדבר אתה אומר (ישעיהו ג, יא) אוי לרשע רע כי גמול ידיו יעשה לו וכי יש רשע רע ויש שאינו רע אלא רע לשמים ורע לבריות הוא רשע רע רע לשמים ואינו רע לבריות זהו רשע שאינו רע</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>הזכות יש לה קרן ויש לה פירות שנאמר אמרו צדיק כי טוב וגו' עבירה יש לה קרן ואין לה פירות שנאמר אוי לרשע רע וגו' ואלא מה אני מקיים (משלי א, לא) ויאכלו מפרי דרכם וממועצותיהם ישבעו עבירה שעושה פירות יש לה פירות ושאין עושה פירות אין לה פירות</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>מחשבה טובה מצרפה למעשה שנאמר (מלאכי ג, טז) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו מאי ולחושבי שמו אמר רב אסי אפילו חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשה מעלה עליו הכתוב כאילו עשה</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>מחשבה רעה אין הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה שנאמר (תהלים סו, יח) און אם ראיתי בלבי לא ישמע השם</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>ואלא מה אני מקים (ירמיהו ו, יט) הנני מביא אל העם הזה רעה פרי מחשבותם מחשבה שעושה פרי הקב"ה מצרפה למעשה מחשבה שאין בה פרי אין הקב"ה מצרפה למעשה</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>אמר רבי אבהו משום רבי חנינא נוח לו לאדם שיעבור עבירה בסתר ואל יחלל שם שמים בפרהסיא שנאמר (יחזקאל כ, לט) ואתם בית ישראל כה אמר ה' איש גילוליו לכו עבדו [ואחר] אם אינכם שומעים אלי ואת שם קדשי לא תחללו לעולם יראה אדם עצמו כאילו חציו חייב וחציו זכאי עשה מצוה אחת אשריו שהכריע עצמו לכף זכות עבר עבירה אחת אוי לו שהכריע את עצמו לכף חובה שנאמר (קהלת ט, יח) וחוטא אחד יאבד טובה הרבה בשביל חטא יחידי שחטא אובד ממנו טובות</p>	<p>קידושין מ:ב</p>
<p>ר"ש בן יוחי אומר אפילו צדיק גמור כל ימיו ומרד באחרונה איבד את הראשונות שנאמר (יחזקאל לג, יב) צדקת הצדיק לא תצילנו ביום פשעו</p>	<p>קידושין מ:ב</p>
<p>ואפילו רשע גמור כל ימיו ועשה תשובה באחרונה אין מזכירים לו שוב רשעו שנאמר (יחזקאל לג, יב) ורשעת הרשע לא יכשל בה ביום שובו מרשעו</p>	<p>קידושין מ:ב</p>
<p>כל שישנו במקרא ובמשנה ובדרך ארץ לא במהרה הוא חוטא שנאמר (קהלת ד, יב) והחוט המשולש לא במהרה ינתק</p> <p>אמר רבי אלעזר ברבי צדוק למה צדיקים נמשלים בעולם הזה לאילן שכולו עומד במקום טהרה ונופו נוטה למקום טומאה נקצץ נופו כולו עומד במקום טהרה כך הקב"ה מביא יסורים על צדיקים בעולם הזה כדי שיירשו העולם הבא שנאמר (איוב ת, ז) והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאד</p>	<p>קידושין מ:ב</p>

למה רשעים דומים בעולם הזה לאילן שכולו עומד במקום טומאה ונופו נוטה למקום טהרה נקצץ נופו כולו עומד במקום טומאה כך הקב"ה משפיע להן טובה לרשעים בעולם הזה כדי לטורדן ולהורישן למדריגה התחתונה שנאמר (משלי יד, יב) יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות	קידושין מ:ב
דאמר רב המנונא אין תחילת דינו של אדם אלא על דברי תורה שנאמר (משלי יז, יד) פוטר מים ראשית מדון	קידושין מ:ב
וכשם שדינו קודם למעשה כך שכרו קודם למעשה שנאמר (תהלים קה, מד) ויתן להם ארצות גוים ועמל לאומים יירשו בעבור ישמרו חקיו ותורותיו ינצורו	קידושין מ:ב
וכל שאינו לא במקרא ולא במשנה ולא בדרך ארץ דור הנאה ממנו שנאמר (תהלים א, א) ובמושב לצים לא ישב מושבו מושב לצים	קידושין מ:א
אמר רב דאמר רב יהודה אמר רב אסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה שמה יראה בה דבר מגונה ותתגנה עליו ורחמנא אמר (ויקרא יט, יח) ואהבת לרעך כמוך	קידושין מ:א
שליחות מנלן דתניא (דברים כד, א) ושלח מלמד שהוא עושה שליח ושלחה מלמד שהיא עושה שליח ושלח ושלחה מלמד שהשליח עושה שליח	קידושין מ:א
אשכחן בגירושין בקידושין מנלן וכ"ת דיליף מגירושין מה לגירושין שכן ישנן בעל כרחא אמר קרא (דברים כד, ב) ויצאה והיתה מקיש הויה ליציאה מה יציאה משוי שליח אף הויה נמי משוי שליח	קידושין מ:א
דתנן האומר לשלוחו צא תרום תרום כדעת בעל הבית ואם אינו יודע דעת בעל הבית תרום בבינונית אחד מחמשים פחת עשרה או הוסיף עשרה תרומתו מנלן וכי תימא דיליף מגירושין מה לגירושין שכן ישנן חול אמר קרא אתם (במדבר יח, ג) גם אתם לרבות את השליח	קידושין מ:א
דא"ר יהושע בן קרחה מנין ששלוחו של אדם כמותו שנאמר (שמות יב, ו) ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים וכי כל הקהל כולן שוחטין והלא אינו שוחט אלא אחד אלא מכאן ששלוחו של אדם כמותו	קידושין מ:א
דא"ר ינאי גם אתם מה אתם בני ברית אף שלוחכם בני ברית	קידושין מ:א
דתניא רבי יונתן אומר מנין שכל ישראל כולן יוצאים בפסח אחד שנא' (שמות יב, ו) ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים וכי כל הקהל כולם שוחטים והלא אינו שוחט אלא אחד אלא מכאן שכל ישראל יוצאים בפסח אחד	קידושין מ:א
שליח בקדשים מנא ליה מיניה ודילמא שאני התם דאית ליה שותפות בגוייהו אלא מהכא (שמות יב, ג) ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית	קידושין מ:א
דא"ר יצחק איש זוכה ולא הקטן זוכה ההוא (שמות יב, ד) מאיש לפי אכלו נפקא	קידושין מ:א
דאמר רב גידל אמר רב מנין ששלוחו של אדם כמותו שנאמר (במדבר לד, יח) ונשיא אחד נשיא אחד ממטה	קידושין מ:א
אמר רב גידל אמר רב מנין שזכין לאדם שלא בפניו שנאמר ונשיא אחד נשיא אחד	קידושין מ:א
אמר רב גידל א"ר מנין ליתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהן שביית דין מעמידין להם אפוטרופוס לחוב ולזכות לחוב אמאי אלא לחוב ע"מ לזכות ת"ל ונשיא אחד נשיא אחד ממטה תקחו	קידושין מ:א
הניחא למ"ד שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין אלא למ"ד מלמדין מאי איכא למימר גלי רחמנא בשחוטי חוץ (ויקרא יז, ד) דם יחשב לאיש ההוא דם שפך הוא ולא שלוחו	קידושין מ:א
אשכחן גבי שחוטי חוץ בכל התורה מנלן דיליף משחוטי חוץ אדיליף משחוטי חוץ ניליף מהנך הדר כתב רחמנא (ויקרא יז, ד) ונכרת האיש ההוא אם אינו ענין לגופו תנהו ענין לכל התורה כולה	קידושין מ:א
דתני האומר לשלוחו צא הרוג את הנפש הוא חייב ושלוחו פטור שמאי הזקן אומר משום חגי הנביא שולחיו חייב שנא' (שמואל ב יב, ט) אותו הרגת בחרב בני עמון	קידושין מ:א
ואידך הרי לך כחרב בני עמון מה חרב בני עמון אין אתה נענש עליו אף אוריה החתי אי אתה נענש עליו מאי טעמא מורד במלכות הוה דקאמר ליה (שמואל ב יא, יא) ואדוני יואב וכל עבדי אדוני על פני השדה חונים	קידושין מ:א
ילף מיניה משום דהוה מעילה טביחה ומכירה שני כתובים הבאים כאחד וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין מעילה הא דאמרן טביחה ומכירה מאי היא אמר קרא (שמות כא, לז) וטבחו או מכרו מה מכירה ע"י אחר אף טביחה על ידי אחר דבי ר' שמעאל תנא או לרבות את השליח דבי חזקיה תנא תחת לרבות את השליח	קידושין מ:א
אמר עולא הא דרב הונא (משלי י, כו) כחומץ לשנים וכעשן לעינים השתא ומה התם דקידושי דאורייתא אמרת לא אכלה הכא לא כל שכן	קידושין מ:ה
איתיביה רב הונא לרב אסי ואמרי לה חייא בר רב לרב אסי (שמות כב, טז) אם מאן ימאן אביה אין לי אלא אביה היא עצמה מנין ת"ל אם מאן ימאן	קידושין מ:א
מ"מ אמר להו רב לא תיזלו בתר איפכא יכול לשנויי לכו כגון שפיתה שלא לשום אישות פיתה שלא לשום אישות קרא בעי אמר ר"נ בר יצחק לומר שמשלם קנס כמפותה א"ל רב יוסף אי הכי היינו דתנינא (שמות כב, טו) מהר ימהרנה לו לאשה שצריכה הימנו קידושין ואם פיתה לשום אישות קידושין למה לי א"ל אבבי צריכה קידושין לדעת אביה	קידושין מ:א
והתנן התורם קישות ונמצא מרה אבטיח ונמצאת סרוח תרומה ויחזור ויתרום שאני התם דמדאורייתא תרומה מעליא היא מדרבי אלעאי דא"ר אלעאי מנין לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה שנאמר (במדבר יח, לב) ולא תשא עליו חטא בהרימכם את חלבו אם אינו קדוש נשיאות חטא למה מכאן לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה	קידושין מ:ב
דתנן (ויקרא א, ג) יקריב אותו מלמד שכופין אותו יכול בעל כרחו תלמוד לומר לרצונו הא כיצד כופין אותו עד שיאמר רוצה אני	קידושין נ:א
המקדש אשה ובתה או אשה ואחותה כאחת אינן מקודשות ומעשה בחמש נשים ובהן שתי אחיות וליקט אדם אחד כלכלה של תאנים ושלחן היתה ושל שביעית היתה ואמר הרי כולכם מקודשות לי בכלכלה זו וקיבלה אחת מהן ע"י כולן ואמרו חכמים אין אחיות מקודשות:גמ' מנהגי מילי אמר רמי בר חמא דאמר קרא (ויקרא יח, יח) אשה אל אחותה לא תקח לצרור התורה אמרה בשעה שנעשו צרות זו לזו לא יהא לו ליקוחים אפי' באחת מהם	קידושין נ:ב

אי הכי היינו דכתיב (ויקרא יח, כט) ונכרתו הנפשות העושות מקרב עמם אי קידושין לא תפסי בה כרת מי מחייב	קידושין ג:ב
איתמר קידושין שאין מסורין לביאה אביי אמר הווי קידושין רבא אמר לא הווי קידושין אמר רבא בר אהינא אסברא לי (דברים כד, א) כי יקח איש אשה ובעלה קידושין המסורין לביאה הווי קידושין שאין מסורין לביאה לא הווי קידושין	קידושין ג:א
נימא מתניתין דלא כרבי יוסי הגלילי דתניא (ויקרא ה, כא) ומעלה מעל בה' לרבות קדשים קלים שהן ממונו דברי ר' יוסי הגלילי	קידושין ג:ב
וכי אין אדם עשוי לקבל קידושין לבתו בעזרה ואין אשה עשויה לעשות לה שליח לקבל קידושיה בעזרה ועוד דחקה ונכנסה מאי תניא ר' יהודה אומר מקודשת ר' יוסי אומר אינה מקודשת אמר ר' יוחנן שניהם מקרא אחד דרשו (במדבר יח, ט) וזה יהיה לך מקדש הקדשים מן האש ר' יהודה סבר לך ולכל צרכיך ור' יוסי סבר כאש מה אש לאכילה אף הוא נמי לאכילה	קידושין ג:ב
דתניא מנין שאין חולקים מנחות כנגד זבחים ת"ל (ויקרא ז, ט) וכל מנחה אשר תאפה בתנור (ויקרא ז, י) לכל בני אהרן תהיה יכול לא יחלקו מנחות כנגד זבחים שלא קמו תחתיהם בללות אבל יחלקו מנחות כנגד עופות	קידושין ג:א
אבל יחלקו מנחות כנגד עופות שהרי קמו תחתיהן בללות ת"ל (ויקרא ז, ט) וכל נעשה במרחשת לכל בני אהרן תהיה	קידושין ג:א
יכול לא יחלקו מנחות כנגד עופות שהללו מיני דמים והללו מיני קמחים אבל יחלקו עופות כנגד זבחים שהללו והללו מיני דמים ת"ל (ויקרא ז, ט) על מחבת	קידושין ג:א
יכול לא יחלקו עופות כנגד זבחים שהללו מעשיהם ביד והללו מעשיהם בכלי אבל יחלקו מנחות כנגד מנחות שהללו והללו מעשיהם ביד ת"ל (ויקרא ז, י) וכל מנחה בלולה בשמן לכל בני אהרן	קידושין ג:א
כול לא יחלקו מחבת כנגד מרחשת ומרחשת כנגד מחבת שזו מעשיהם רכים וזו מעשיהם קשים אבל יחלקו מחבת כנגד מחבת ומרחשת כנגד מרחשת שהללו והללו מעשיהם קשים אי נמי מעשיהם רכים ת"ל (ויקרא ז, י) וחרבה לכל בני אהרן תהיה	קידושין ג:א
והתניא הצנועים מושכין את ידיהם והגרגרנים חולקים מאי חולקים חוטפים כדקתני סיפא מעשה באחד שחטף חלקו וחלק חברו והיו קוראין אותו בן חמצן עד יום מותו אמר רבה בר רב שילא מאי קראה (תהלים עא, ז) אלהי פלטיני מיד רשע מכף מעול וחומץ רבה אמר מהכא (ישעיהו א, יז) למדו היטב דרשו משפט אשרו חמוץ:מעשר שני בין בשוגג בין במזיד לא קידש דברי ר' מאיר רבי יהודה אומר שוגג לא קידש מזיד קידש	קידושין ג:א
מעשר שני בין בשוגג בין במזיד לא קידש דברי ר' מאיר רבי יהודה אומר שוגג לא קידש מזיד קידש וכו':מנא הני מילי אמר רב אחא בריה דרבא משמיה דגמרא (ויקרא כז, ל) וכל מעשר הארץ מזרע הארץ מפרי העץ לה' הוא קדש לה' הוא ולא לקדש בו אשה	קידושין ג:א
הרי תרומת מעשר דכתיב (במדבר יח, כח) כן תרימו גם אתם תרומת ה' ותנן המקדש בתרומה מקודשת דלא כתיב ביה להשם	קידושין ג:א
והרי חלה דכתיב בה (במדבר טו, כא) תתנו לה' ותנן המקדש בתרומות מקודשת דלא כתיב ביה קדש	קידושין ג:א
והרי שביעית דכתיב בה (ויקרא כה, יב) יובל הוא קדש תהיה לכם ותנן המקדש בפירות שביעית מקודשת דלא כתיב ביה לה	קידושין ג:א
והרי תרומה דכתיב (ירמיהו ב, ג) קדש ישראל לה' ראשית תבואתו ותנן המקדש בתרומה מקודשת ההוא	קידושין ג:א
ת"ש משך הימנו מעשר בסלע ולא הספיק לפדותו עד שעמד בשתיים נותן סלע ומשתכר בסלע ומעשר שני שלו מני אילימא ר"מ אמאי משתכר בסלע (ויקרא כז, כג) ונתן את הכסף וקם לו אמר רחמנא	קידושין ג:ב
המקדש בערלה בכלאי הכרם בשור הנסקל ובעגלה ערופה בצפורי מצורע ובשער נזיר ופטר חמור ובשר בחלב וחולין שנשחטו בעזרה אינה מקודשת מכרן וקידש בדמיהן מקודשת:גמ' בערלה מנלן דתניא (ויקרא יט, כג) ערלים לא יאכל אין לי אלא איסור אכילה הנאה מנין שלא יהנה ממנו ולא יצבע בו ולא ידליק בו את הנר ת"ל (ויקרא יט, כג) וערלתם (את) ערלתו לרבות את כולם	קידושין ג:ב
בכלאי הכרם:מנלן אמר חזקיה אמר קרא (דברים כב, ט) פן תקדש פן תוקד אש רב אשי אמר פן יהיה קדש אי מה קדש תופס את דמיו ויוצא לחולין אף כלאי הכרם תופס את דמיו ויוצא לחולין	קידושין ג:ב
שור הנסקל מנין דתניא ממשמע שנאמר (שמות כא, כח) סקול יסקל השור איני יודע שנבילה היא ונבילה אסורה באכילה מה ת"ל לא יאכל את בשרו מגיד לך שאם שחטו לאחר שנגמר דינו אסור באכילה בהנאה מנין ת"ל (שמות כא, כח) ובעל השור נקי מאי משמע שמעון בן זומא אומר כאדם שאומר לחבירו יצא פלוני נקי מנכסיו ואין לו בהם הנאה של כלום ממאי דהאי לא יאכל את בשרו להיכא דשחיט לאחר שנגמר דינו הוא דאתא דילמא היכא דשחיט לאחר	קידושין ג:ב
חמיה העמסוני היה דורש כל אתין שבתורה כיון שהגיע (דברים ו, יג) לאת ה' אלהיך תירא פירש אמרו לו תלמידיו רבי כל אתין שדרשת מה תהא עליהם אמר להם כשם שקבלתי שכר על הדרישה כך קבלתי על הפרישה עד שבא רבי עקיבא ולימד את ה' אלהיך תירא לרבות תלמידי חכמים	קידושין ג:א
איתיביה ר' יוחנן לריש לקיש (דברים יד, יא) כל צפור טהורה תאכלו לרבות את המשולחת וזה אשר לא תאכלו מהם לרבות את השחוטה ואי ס"ד מחיים אסורה לאחר שחיטה מיבעיא מהו דתימא מידי דהוה אקדשים דמחיים אסירי ואתיא שחיטה ומכשרה להו קמ"ל	קידושין ג:א
אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי לא מצינו רוב בעלי חיים שאסורים דבי ר' ישמעאל תנא דאמר קרא (ויקרא יד, ז) ושלח על פני השדה כשדה מה שדה מותרת אף האי נמי מותרת	קידושין ג:ב
בשער נזיר:מנלן דאמר קרא (במדבר ו, ה) קדש יהיה גדל פרע שער ראשו גידולו יהיה קדוש אי מה קדש תופס את דמיו ויוצא לחולין אף שער נזיר תופס את דמיו ויוצא לחולין מי קרינן קודש קדוש קרינן	קידושין ג:ב
בשר בחלב:מנלן דתנא דבי ר' ישמעאל (שמות כג, יט) לא תבשל גדי בחלב אמו ג"פ אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה ואחד איסור ביטול	קידושין ג:ב
וחולין שנשחטו בעזרה:מנא הני מילי אמר ר' יוחנן משום ר' מאיר אמרה תורה שחוט לי בשלי ושלך בשלך מה שלי בשלך אסור אף שלך בשלי אסור אי מה שלי בשלך ענוש כרת אף שלך בשלי ענוש כרת אמר קרא (ויקרא ז, ד) ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן לה' ונכרת על קרבן ענוש כרת על חולין שנשחטו בעזרה אין ענוש כרת	קידושין ג:ב
אמר אביי מהכא (ויקרא ג, ב) ושחטו (ויקרא ג, ח) ושחטו (ויקרא ג, יג) ושחטו אותו תלתא קראי יתירי מה תלמוד לומר לפי שנאמר (דברים יב, כא) כי ירחק ממך המקום וזבחת ברחוק מקום אתה זובח ואי אתה זובח במקום קרוב פרט לחולין שלא ישחטו בעזרה	קידושין ג:ב

א"ר יונה ואיתימא רב הונא בריה דרב יהושע אמר קרא (ויקרא יח, כט) כל אשר יעשה מכל התועבות האלה ונכרתו הוקשו כל העריות כולם לאחות אשה מה אחות אשה לא תפסי בה קידושין אף כל עריות כולם לא תפסי בה קידושין	קידושין ז:ב
אי הכי אפילו נדה נמי אלמה אמר אביי הכל מודים בבא על הנדה ועל הסוטה שאין הולד ממזר אמר חזקיה אמר קרא (ויקרא טו, כד) ותהי נדתה עליו אפילו בשעת נדתה תהא בה הויה מכדי איכא לאקושה לנדה ואיכא לאקושה לאחות אשה מאי חזית דמקשת להו לאחות אשה אקשה לנדה קולא וחומרא לחומרא מקשינן	קידושין ח:א
אי הכי שאר חייבי לאוין נמי אמר רב פפא חייבי לאוין בהדיא כתיב בהו (דברים כא, טו) כי תהיין לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה וכי יש שנואה לפני המקום ואהובה לפני המקום אלא אהובה אהובה בנישואיה שנואה שנוא' בנישואיה לר"ע דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאוין כי תהיין במאי מוקים באלמנה לכ"ג וכו' סימאי דתניא רבי סימאי אומר מן הכל היה ר"ע עושה ממזר חוץ מאלמנה לכהן גדול שהרי אמרה תורה (ויקרא כא, ו) לא יחלל חילולים עושה ואין עושה ממזרות שפחה כנענית מנלן אמר רב הונא אמר קרא (בראשית כב, ה) שבו לכם פה עם החמור עם הדומה לחמור אשכחן דלא תפסי בה קדושי	קידושין ח:א
ולדה כמותה מנלן דאמר קרא (שמות כא, ד) האשה וילדיה תהיה לאדוניה	קידושין ח:ב
כרית מנלן אמר קרא (דברים ז, ג) לא תתחתן במ	קידושין ח:ב
אשכחנא דלא תפסי בה קידושי ולדה כמותה מנלן א"ר יוחנן משום ר"ש בן יוחי דאמר קרא (דברים ז, ד) כי יסיר את בנך מאחרי בנך הבא מישראלית קרוי בנך ואין בנך הבא מן העובדת כוכבים קרוי בנך אלא בנה שאר אומות מנלן א"ק כי יסיר את בנך לרבות כל המסירים הניחא לר"ש דדריש טעמא דקרא אלא לרבנן מ"ט א"ק (דברים כא, ג) ואחר כן תבוא אליה ובעלתה וגו' מכלל דמעיקרא לא תפסי בה קידושין	קידושין ח:ב
אשכחן דלא תפסי בה קידושין ולדה כמותה מנלן אמר קרא (דברים כא, טו) כי תהיין לאיש וילדו לו כל היכא דקרינן ביה כי תהיינה קרינן ביה וילדו לו וכל היכא דלא קרינן ביה כי תהיינה לא קרינן ביה וילדו לו רבי אליעזר אומר הרי זה עבד ממזר: אמר ר' אלעזר מאי טעמיה דרבי אליעזר דאמר קרא (דברים כג, ג) לו הלך אחר פסולו	קידושין ח:ב
ורבנן הווא בישראל שנשא ממזרת סלקא דעתך אמינא (במדבר ד, ב) למשפחותם לבית אבותם כתיב אתא לו אפקיה ורבי אליעזר לאו אע"ג דכתב למשפחותם לבית אבותם אתא לו אפקיה הכא נמי אף ע"ג דכתיב (שמות כא, ד) האשה וילדיה תהיה לאדוניה אתא לו אפקיה ורבנן כל ולד במעי שפחה כנענית כולד במעי בהמה דמי	קידושין ט:א
עשרה יוחסים עלו מבבל: מאי איריא דתני עלו מבבל ניתני הלכו לארץ ישראל מילתא אגב אורחיה קמ"ל דתניא (דברים ז, ח) וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך מלמד שבית המקדש גבוה מכל ארץ ישראל וארץ ישראל גבוה מכל הארצות היינו דכתיב (דברים ז, ח) דברי ריבות בשעריך וקמת ועלית	קידושין ט:א
ארץ ישראל גבוה מכל ארצות מנלן דכתיב (ירמיהו כג, ז) לכן הנה ימים באים נאם ה' לא יאמר עוד חי ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים כי אם חי ה' אשר העלה ואשר הביא את בני ישראל מארץ צפון ומכל הארצות אשר הדחתים שם בשלמא למאן דאמר עלו היינו דכתיב (עזרא ח, טו) ואקבצם אל הנהר הבא על אחוה ונחנה שם ימים שלשה ואבינה בעם ובכהנים ומבני לוי לא מצאתי שם אלא למאן דאמר העלום הא מיזהר זהירי נהי דאיזהור בפסולים בכשירים לא איזהור מנלן דסליקו דכתיב (עזרא ב, ע) וישבו הכהנים והלויים ומן העם והמשוררים והשוערים והנתינים בעריהם וכל ישראל בעריהם	קידושין ט:ב
חללי מנלן דתניא ר' יוסי אומר גדולה חזקה שנא' (עזרא ב, סא) ומבני הכהנים בני חביה בני הקוץ בני ברזילי אשר לקח מבנות ברזילי הגלעדי אשה ויקרא על שמם	קידושין ט:ב
אף ע"ג דאיכא למיגזר משום תרומה דאורייתא בדרבנן אכול בדאורייתא לא אכול והכתיב (עזרא ב, סג) ויאמר התרשתא להם אשר לא יאכלו מקדש הקדשים בקדש הקדשים הוא דלא יאכל הא כל מידי ניכול הכי קאמר לא מידי דמיקרי קדש ולא מידי דמיקרי קדשים לא מידי דמיקרי קדש דכתיב (ויקרא כב, י) וכל זר לא יאכל קדש	קידושין ט:ב
ולא מידי דמיקרי קדשים דאמר קרא (ויקרא כב, יב) ובת כהן כי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל	קידושין ט:ב
וחרורי: מנלן אמר רב חסדא דאמר קרא (עזרא ו, כא) וכל הנבדל מטומאת גויי הארץ אליהם	קידושין ע:א
ממזרי: מנלן דכתיב (נחמיה ב, י) וישמע סנבלט החרוני וטוביה העבד העמוני וכתוב (נחמיה ו, יח) כי רבים ביהודה בעלי שבועה לו כי חתן הוא לשכניה בן ארח ויהונחן בנו לקח את בת משלם בן ברכיה קסבר עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל הולד ממזר	קידושין ע:א
אמר רבה בר בר חנה כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו מעלה עליו הכתוב כאילו חרשו לכל העולם כולו וזרעו מלח שנאמר (נחמיה ז, סא) ואלה העולים מתל מלח תל חרשא	קידושין ע:א
אמר רב כל הנושא אשה לשום ממון הויין לו בנים שאינן מהוגנים שנאמר (הושע ה, ז) בהשם בגדו כי בנים זרים ילדו	קידושין ע:א
אמר רב כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו כשהקב"ה משרה שכינתו מעיד על כל השבטים ואין מעיד עליו שנאמר (תהלים קכב, ד) שבטי יה עדות לישראל אימתי הוי עדות לישראל בזמן שהשבטים שבטי יה	קידושין ע:ב
דאמר ר' אלעזר אם ראית כהן בעזות מצח אל תהרהר אחריו שנא' (הושע ד, ז) ועמך כמריבי כהן	קידושין ע:ב
אמר ר' חמא ברבי חנינא כשהקב"ה משרה שכינתו אין משרה אלא על משפחות מיוחסות שבישראל שנא' (ירמיהו לא, א) בעת ההיא נאם ה' אהיה לאלהים לכל משפחות ישראל לכל ישראל לא נאמר אלא לכל משפחות [והמה] יהיו לי לעם	קידושין ע:ב

קידושין ע"ב:	אמר רבה בר רב הונא זו מעלה יתירה יש בין ישראל לגרים דאילו בישראל כתיב בהו (יחזקאל לז, כז) והייתי להם לאלהים [והמה] יהיו לי לעם ואילו בגרים כתיב (ירמיהו ל, כא) מי הוא זה ערב את לבו לגשת אלי נאם ה' והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם לאלהים
קידושין ע"א:	כשהקדוש ברוך הוא מטהר שבטים שבטו של לוי מטהר תחילה שנא' (מלאכי ג, ג) וישב מצרף ומטהר כסף וטיהר את בני לוי וזיקק אותם כזהב וככסף והיו ל"י מגישי מנחה בצדקה אמר רבי יהושע בן לוי כסף מטהר ממזרים שנאמר וישב מצרף ומטהר כסף
קידושין ע"א:	אמר רב נחמן בר יצחק מסתברא כמאן דאמר פעם אחת בשבוע דכתיב (שמות ג, טו) זה שמי לעולם לעולם כתיב רבא סבר למיידרשיה בפירקא א"ל ההוא סבא לעולם כתיב רבי אבינא רמי כתיב (שמות ג, טו) זה שמי וכתבי (שמות ג, טו) זה זכרי אמר הקב"ה לא כשאני נכתב אני נקרא נכתב אני ב"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת
קידושין ע"ב:	כשמת ר' עקיבא נולד רבי כשמת רבי נולד רב יהודה כשמת רב יהודה נולד רבא כשמת רבא נולד רב אשי ללמדך שאין צדיק נפטר מן העולם עד שנברא צדיק כמותו שנאמר (קהלת א, ה) זרח השמש ובא השמש
קידושין ע"ב:	עד שלא כבתה שמשו של עלי זרחה שמשו של שמואל הרמתי שנאמר (שמואל א ג, ג) ונר אלהים טרם יכבה ושמואל שוכב וגו' (איכה א, יז) צוה ה' ליעקב סביביו צריו
קידושין ע"ב:	רב יהודה אמר כגון הומניא לפום נהרא (יחזקאל יא, יג) ויהי כהנבאי ופליטיהו בן בניהו מת ואפול על פני ואזעק קול גדול ואומר אהה אדני ה' רב ושמואל חד אמר לטובה וחד אמר לרעה מאן דאמר לטובה כי הא דאיסתנדרא דמישן חתניה דנבוכדנצר הוה שלח ליה מכולי האי שבייה דאייתית לך לא שדרת לן דקאי לקמן בעי לשדורי ליה מישראל א"ל פליטיהו בן בניהו אנן דחשבינן ניקו מקמך הכא ועבדין ניזלו להתם ואמר נביא מי שעשה טובה בישראל ימות בחצי ימיו
קידושין ע"ב:	מאן דאמר לרעה דכתיב (יחזקאל יא, א) ותבא אותי אל שער בית ה' הקדמוני הפונה קדימה והנה בפתח השער עשרים וחמשה איש ואראה בתוכם את יאזניה בן עזר ואת פלטיהו בן בניהו שרי העם וכתבי (יחזקאל ח, טז) ויבא אותי אל חצר בית ה' הפנימית והנה פתח היכל ה' בין האולם ובין המזבח כעשרים וחמשה איש אחוריהם אל היכל ה' ופניהם קדמה
קידושין ע"ב:	ושמואל לטעמיה דאמר המפקיר עבדו יצא לחירות ואינו צריך גט שחרור שנא' (שמות יב, מד) כל עבד איש מקנת כסף עבד איש ולא עבד אשה אלא עבד שיש לו רשות לרבו עליו קרוי עבד שיש לו רשות לרבו רשות עליו אין קרוי עבד
קידושין ע"ב:	ת"ר ממזירי ונתיני טהורים לעתיד לבא דברי ר' יוסי רבי מאיר אומר אין טהורים אמר לו ר' יוסי והלא כבר נאמר (יחזקאל לו, כה) וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם אמר לו ר' מאיר כשהוא אומר מכל טומאותיכם ומכל גלוליכם ולא מן הממזרות
קידושין ע"ב:	אמר לו ר' יוסי כשהוא אומר אטהר אתכם הוי אומר אף מן הממזרות בשלמא לרבי מאיר היינו דכתיב (זכריה ט, ו) וישב ממזר באשדוד אלא לר' יוסי מאי וישב ממזר באשדוד
קידושין ע"א:	ואיבעית אימא ה"נ תרי קהלי נינהו ממזר בשתוקי ושתוקי בישראל מחד קהל נפקא (דברים כג, ג) לא יבא ממזר בקהל ה' ממזר ודאי הוא דלא יבא הא ממזר ספק יבא בקהל ודאי הוא דלא יבא
קידושין ע"א:	ואיבעית אימא הני נמי תרי קהלי נינהו וטעמיה דרבי יהודה מהכא (במדבר טו, טו) הקהל חוקה אחת לכם ולגר הגר
קידושין ע"א:	אמר רבא דבר תורה שתוקי כשר מאי טעמא רוב כשרים אצלה ומיעוט פסולין אצלה ואי אזלי אינהו לגבה כל דפריש מרובא פריש מאי אמרת דילמא אזלה איהי לגבייהו הוה ליה קבוע וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי והתורה אמרה (דברים כג, ג) לא יבא ממזר ממזר ודאי הוא דלא יבא הא ממזר ספק יבא בקהל
קידושין ע"א:	אמר רב נחמן שלשה נאמנין על הבכור אלו הן חיה אביו ואמו חיה לאלתר אמו כל שבעה אביו לעולם כדתינא (דברים כא, יז) יכיר יכירנו לאחרים מכאן א"ר יהודה נאמן אדם לומר זה בני בכור וכשם שנאמן לומר זה בני בכור כן נאמן לומר זה בני גרושה וזה בן חלוצה וחכמים אומרים אינו נאמן
קידושין ע"א:	ורבי יוסי סבר כי כ"ג באלמנה מה כ"ג באלמנה שזרעו פסול ופוסל אף כל שזרעו פסול פוסל לאפוקי מצרי שני שאין זרעו פסול דאמר קרא (דברים כג, ט) בנים אשר יולדו להם דור שלישי יבא להם בקהל השם
קידושין ע"ב:	והאמר רבי יוחנן משום ר' ישמעאל מנין לעובד כוכבים ועבד שבאו על הכהנת ועל הלוייה ועל בת ישראל שפסלוה שנאמר (ויקרא כב, יג) ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה מי שיש לו אלמנות וגרושין יצא עובד כוכבים ועבד שאין לו אלמנות וגרושין
קידושין ע"ב:	ר' ישמעאל סבר כותים גירי אריות הן וכהנים שנטמעו בהם כהנים פסולים היו שנאמר (מלכים ב יז, לב) ויעשו להם מקצותם כהני במות ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מן הקוצים שבעם ומשום הכי פסלינהו ורבי עקיבא סבר כותים גירי אמת הן וכהנים שנטמעו בהן כהנים כשרים היו שנאמר ויעשו להם מקצותם כהני במות ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מן הבחירים שבעם ואלא מפני מה אסרום מפני שהיו מייבמים את הארוסות
קידושין ע"א:	אמר רבי יוחנן מן הבחירים שבעם ואלא מפני מה אסרום מפני שהיו מייבמים את הארוסות ופוטרים את הנשואות מאי דרשי (דברים כה, ה) לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר הן דיתבה חוצה היא לא תהיה לאיש זר אבל הן דלא יתבה חוצה תהיה לאיש זר
קידושין ע"ב:	מאי טעמא דתני רב יוסף כשם שבית דין מנוקין בצדק כך מנוקין מכל מום אמר מרימר מאי קראה (שיר השירים ד, ז) כולך יפה רעייתי ומום אין בך אימא מומא ממש
קידושין ע"ב:	ומר אמר אנא עבידנא סררותא דמתא אתו לקמיה דרב יוסף אמר להו תנינא (דברים יז, טו) שום תשים עליך מלך מקרב אחיך כל משימות שאתה משים לא יהיה אלא מקרב אחיך
קידושין ע"א:	אלא מעתה בתו של כ"ג תישתרי מי כתיב בנו זרעו כתיב לא יחלל זרעו כתיב לא יחלל זרעו מקיש זרעו לו מה הוא בתו פסולה אף בנו בתו פסולה
קידושין ע"א:	תנו רבנן לא יחלל זרעו אין לי אלא זרעו היא עצמה מנין אמרת קל וחומר מה זרעו שלא עבר עבירה מתחלל היא שעברה עבירה אינו דין שמתחללת
קידושין ע"א:	תנו רבנן איזו היא חללה כל שנולדה מן הפסולים מאי פסולים אילימא פסולים לו הרי מחזיר גרושתו דפסולה לו ובניה כשרים דכתי' (דברים כד, ז) תועבה היא היא תועבה ואין בניה תועבים
קידושין ע"א:	ת"ר אלמנה אלמנה אלמנה אינו חייב אלא אחת גרושה גרושה אינו חייב אלא אחת (ויקרא כא, יד) אלמנה וגרושה וחללה זונה בזמן שהם כסדר חייב על כל אחת ואחת זינתה ונתחללה ונתגרשה ונתארמלה אינו חייב אלא אחת
קידושין ע"ב:	גופים מוחלקים בעינן וליכא (ויקרא כא, יד) אלמנה וגרושה וחללה זונה האי תנא מאי קסבר אי קסבר איסור חל על איסור איפכא נמי ואי קסבר אין איסור חל על איסור אפילו כסדר הזה נמי לא

<p>תנא קמיה דרב ששת כל שהוא (ויקרא כא, יד) ביקח הרי הוא (ויקרא כא, יד) בלא יקח כל שאינו ביקח אינו בלא יקח פרט לכהן גדול שבא על אחותו אלמנה</p>	<p>קידושין עז:ב</p>
<p>אמר רב יהודה כהן גדול באלמנה לוקה שתיים אחת משום (ויקרא כא, ז) לא יקח ואחת משום (ויקרא כא, ו) לא יחלל</p>	<p>קידושין עח:א</p>
<p>אמר אביי קידש לוקה בעל לוקה קידש לוקה משום לא יקח בעל לוקה משום לא יחלל רבא אמר בעל לוקה לא בעל אינו לוקה משום דכתיב לא יקח ולא יחלל מה טעם לא יקח משום לא יחלל ומודה אביי במחזיר גרושתו שאם קידש ולא בעל שאינו לוקה (דברים כד, ז) לקחתה להיות לו לאשה אמר רחמנא</p>	<p>קידושין עח:א</p>
<p>ר' אליעזר בן יעקב אומר גר: תניא רבי שמעון בן יוחי אומר גירות פחותה מבת שלש שנים ויום אחד כשרה לכהונה שנאמר ; (במדבר לא, יח) וכל הטף בנשים החיו לכם והלא פינחס היה עמהם</p>	<p>קידושין עח:א</p>
<p>ורבנן החיו לכם לעבדים ולשפחות וכולן מקרא אחד דרשו (יחזקאל מד, כב) אלמנה וגרושה לא יקחו להם לנשים כי אם בתולות מזרע בית ישראל</p>	<p>קידושין עח:א</p>
<p>אמר ליה רב נחמן לרבא האי קרא רישא בכהן גדול וסיפא בכהן הדיוט אמר ליה אין וכתב קרא הכי אמר ליה אין דכתיב (שמואל א ג, ג) ונר אלהים טרם יכבה ושמואל שוכב בהיכל ה' והלא אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד אלא נר אלהים טרם יכבה בהיכל ה' ושמואל שוכב במקומו</p>	<p>קידושין עח:ב</p>
<p>יחזקאל מד, כב והאלמנה אשר תהיה אלמנה מכהן יקחו מכהן אין מישראל לא הכי קאמר מכהן יקחו משאר כהנים יקחו תניא נמי הכי מכהן יקחו משאר כהנים יקחו רבי יהודה אומר מן המשיאים לכהונה יקחו רבי יהודה לטעמיה דאמר בת גר זכר כבת חלל זכר כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו וכל שאי אתה נושא בתו אי אתה נושא אלמנתו</p>	<p>קידושין עח:ב</p>
<p>אמר ליה רב נחמן בר יצחק לרבא בשלמא לרבי יהודה היינו דכתיב יכיר אלא לרבנן יכיר למה לי בצריך הכירא למאי הלכתא (דברים כא, יז) לתת לו פי שנים פשיטא למה לי קרא מגו דאי בעי מיתבא ליה מתנה מי לא יהבי ליה בנכסים שנפלו לאחר מיכן ולרבי מאיר דאמר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם יכיר למה לי שנפלו לו כשהוא גוסס</p>	<p>קידושין עח:ב</p>
<p>מ"ט תנא דבי אליהו הואיל ונשים דעתן קלות עליהן מנא הני מילי א"ר יוחנן משום ר' ישמעאל רמז ליחוד מן התורה מנין שנאמר (דברים יג, ז) כי יסיתך אחיך בן אמך וכי בן אב אינו מסית בן אב אינו מסית אלא לומר לך בן מתייחד עם אמו ואסור להתייחד עם כל עריות שבתורה</p>	<p>קידושין פ"ב</p>
<p>אבא שאול אומר אף באיש אחד ושתי נשים אפילו תימא אבא שאול בשעת אנינות תביר יצריה ורבנן סברי לה כר' יצחק דאמר רבי יצחק (איכה ג, לט) מה יתאונן אדם חי גבר על חטאיו אפילו בשעת אנינותו של אדם יצרו מתגבר עליו</p>	<p>קידושין פ"ב</p>
<p>אמר רב מלקין על לא טובה השמועה שנאמר (שמואל א ב, כד) אל בני כי לא טובה השמועה</p>	<p>קידושין פ"א:א</p>
<p>כל ימיו של אותו צדיק היה מתענה עד שמת באותה מיתה דתניא (במדבר ל, יג) אישה הפרם וה' יסלח לה במה הכתוב מדבר באשה שנדרה בנזיר ושמע בעלה והפר לה והיא לא ידעה שהפר לה בעלה והיתה שותה יין ומטמאה למתים</p>	<p>קידושין פ"א:ב</p>
<p>רבי עקיבא כי הוה מטי להאי פסוקא הוה בכי אמר ומה מי שנתכוין לאכול בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה אמרה תורה צריכה כפרה וסליחה מי שנתכוין לאכול בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר על אחת כמה וכמה כיוצא בדבר אתה אומר (ויקרא ה, יז) ולא ידע ואשם ונשא עונו כשהיה רבי עקיבא מגיע לפסוק זה היה בוכה ומה מי שנתכוין לאכול שומן ועלה בידו חלב אמרה תורה ולא ידע ואשם ונשא עונו מי שנתכוין לאכול חלב ועלה בידו חלב על אחת כמה וכמה</p>	<p>קידושין פ"א:ב</p>
<p>הגדילו זה ישן בכסותו וכו': וכמה אמר רב אדא בר רב עזא אמר רב אסי תינוקת בת תשע שנים ויום אחד תינוק בן שתיים עשרה שנה ויום אחד איכא דאמרי תינוקת בת שתיים עשרה שנה ויום אחד תינוק בן שלש עשרה ויום אחד זזה וזה כדי שיהיו (יחזקאל טז, ז) שדים נכונו ושערך צמח אמר רפרם בר פפא א"ר חסדא לא שנו אלא שאינה בושה לעמוד לפניו ערום אבל בושה לעמוד לפניו ערום אסור מאי טעמא יצר אלבשה</p>	<p>קידושין פ"א:ב</p>
<p>כשאדם בא לידי חולי או לידי זקנה או לידי יסורין ואינו יכול לעסוק במלאכתו הרי הוא מת ברעב אבל התורה אינה כן אלא משמרתו מכל רע בנערותו ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו בנערותו מהו אומר (ישעיהו מ, לא) וקוי ה' יחליפו כח בזקנותו מהו אומר (תהלים צב, טו) עוד ינובון בשיבה</p>	<p>קידושין פ"א:ב</p>
<p>וכן הוא אומר באברהם אבינו (בראשית כד, א) ואברהם זקן וה' ברך את אברהם בכל</p>	<p>קידושין פ"א:ב</p>
<p>מצינו שעשה אברהם אבינו את כל התורה כולה עד שלא ניתנה שנאמר (בראשית כו, ה) עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמרותי מצותי חוקותי ותורותי</p>	<p>קידושין פ"א:ב</p>
<p>ר"מ אומר לעולם ילמד אדם לבנו אומנות נקיה וקלה ויבקש רחמים למי שהעושר והנכסים שלו שאין עניות מן האומנות ואין עשירות מן האומנות אלא למי שהעושר שלו שנאמר (תנ"ך ב, ח) לי הכסף ולי הזהב נאם ה' צבאות</p>	<p>קידושין פ"ב:ב</p>
<p>תניא רבי נהוראי אומר מניח אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה שכל אומנות שבעולם אין עומדת לו אלא בימי ילדותו אבל בימי זקנותו הרי הוא מוטל ברעב אבל תורה אינה כן עומדת לו לאדם בעת ילדותו ונותנת לו אחרית ותקוה בעת זקנותו בעת ילדותו מהו אומר (ישעיהו מ, לא) וקוי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים</p>	<p>קידושין פ"ב:ב</p>
<p>בזקנותו מהו אומר (תהלים צב, טו) עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו</p>	<p>קידושין פ"ב:ב</p>